

ORGANIZACE & PRÁVO

pro činovníky Junáka

ČÁST I. - PRÁVO

Petr Pavlok - Vrána

Praha 2010

Poznámka:

Tento text je určen pro vůdce oddílů a další činovníky jako manuál a úvod

- a pro interní použití frekventantům ČK ŘEMŘICH a ČK BLŠ a VK Pražského kraje A.B.S.
- text lze brát výhradně jako orientační nástin problematiky
- vzhledem k rozsahu je místy materie vyložena (silně) zjednodušeně
- pro řešení reálných situací je nutno problematiku důkladněji nastudovat
- použity publikace: *Čekateľská zkouška, TDC 2003; J.Wasserbauer - Bejza: Organizace a právo, 2006, Golem: Právo k VZ, LŠ GEMINI*
- autora je možno kontaktovat na vrana@blanik.info

Část I PRÁVO

Obsah:

1. DEFINICE PRÁVA
2. PRÁVNÍ NORMA - PŘEDPIS - ŘÁD
3. PRÁVNÍ SUBJEKTIVITA - ZPŮSOBILOST K PR. ÚKONŮM - VZNIK PRÁV A POVINNOSTÍ
4. ZASTOUPENÍ
DELIKTY - DRUHY
5. PŘESTUPKY (správní delikty)
6. ODPOVĚDNOST ZA CIVILNÍ DELIKT
7. TRESTNÉ ČINY - TRESTNÍ ODPOVĚDNOST
8. VYBRANÉ TR. ČINY
9. POSTAVENÍ DÍTĚTE (Deklarace práv dítěte, Zákon o rodině)
10. ORGANIZACE ZABÝVAJÍCÍ SE OCHRANOU PRÁV
11. OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ
12. PŘÍRODA (Lesní zákon, Zákon o ochraně přírody)
13. HYGIENICKÁ VYHLÁŠKA
14. DALŠÍ PŘEDPISY

Milý čtenáři!

Pokud máš v ruce tento sešitek, jistě chápeš, že přečtením této - ani stonásobně silnější - příručky nedostaneš záruku, že bys poznal spolehlivě platné právo, a už vůbec, že bys uměl v každé situaci postupovat podle něj ...

Co s tím? - postupy jsou dva, kombinovatelné: jednak tápat, hledat v knihách a hledat zkušenosti jiných - jednak vyjít ze zásad slušnosti, opatrnosti, spravedlnosti, přirozeného úsudku ... V tomto směru mám v zvláštní oblibě kratičký úryvek přednášky z jednoho dávného rádcovského kurzu:

Nestandardní situace

Další místa, kde se dostáváme do nestandardních situací vyjmenuji pouze bodově (...): společná doprava na akce MHD, ČSD, dálkový autobus; setkání s ochránci přírody, lesníky, hajnými, policií, vojskem; setkání s různými opruzy; pohyb po veřejných komunikacích.

Možná řešení:

žádat slušné zacházení, nejsme zločinci ani podřadní občané;

žádat důkaz, že dotyčný je oprávněn vám něco nařizovat nebo přikazovat;

protože většina lidí žádné vyhlášky a předpisy nezná a ani je nezajímají, argumentovat logicky a věcně;

v případě, že dotyčný opruz je rozhodnut trvale obtěžovat, mlčet a dělat, co sami uznáme za dobré;

vždy se chovat opatrně a tak, aby naše počínání bylo lidsky správné...

(Lukáš Cuhra - sborník k RK 1997; 7. stf. Blaník Praha, 1997)

1. definice práva

Definice - Co je právo?...

a) *sociologická (19. st.) :*

... pravidla o nichž se společnost shoduje, že jsou právem a která reálně působí

b) *přirozenoprávní (11., 17., 20. st.) :*

... vyjádření pravidel spravedlnosti a řádu, daného naší přirozeností (od Boha, přírodními zákony, rozumem...)

> zákonodárce je povolán tuto spravedlnost hledat a formulovat

c) *římskoprávní (Ulpianus, 2.st. n.l.):*

... normativní systém vynucovaný státní mocí

> donucení státní mocí je tím podstatným rozdílem oproti ostatním normám (např. pravidlům fotbalu)

> *normálně dobrá, ale neřeší problém nacistického, komunistického "práva" > přirozenoprávní d. ano*

2. právní norma - předpis - řád

právní norma = pravidlo lidského jednání (zákaz/příkaz), jehož dodržování je vynucováno státem

právní předpis = souhrn norem upravujících určitou oblast (v jednom dokumentu)

- liší se dle autora :

orgán veřejné moci		právní předpis
Parlament ČR (Poslanecká sněmovna, Senát)	→	ústava, ústavní zákony 'běžné' zákony
Vláda ČR	→	nařízení vlády
Ministerstva ČR	→	vyhlášky a pokyny ministerstev

Kraje / krajské úřady	→	vyhlášky / nařízení krajů
Obce / obecní úřady	→	vyhlášky / nařízení obcí

- čím výš - tím obecnější úprava a vyšší právní moc

- vyšší mohou zmocnit nižší k provedení (zákon stanovit, že detaily budou v vyhlášce)

- účinnost: od uvedeného data (jinak ihned), nejdříve však od vyhlášení (=uveřejnění)

- vyhlášení :

zákony, nařízení vl. a vyhlášky min.

- ve sbírce zákonů ("Sb.") (<http://www.mvcr.cz>)

vyhlášky obcí / krajů

- na místním úřadě

- rozpor mezi nižší X vyšší normou: pokud vyjde nižší norma a je v rozporu s jinou vyšší normou >> přesto nižší norma platí, dokud soud v jednotlivém případě nerozhodne, že nižší norma je neaplikovatelná (nebo Ústavní soud ji nezruší) !

- systém novel: novela je pozdější předpis, kterým se mění nějaká část "otcovského předpisu" (např. zákon č. 64/1964 Sb., občanský zákoník je dnes poupraven asi 45 novelami, avšak ve sbírce je jen původní zákon a dále jen jednotlivé novely, tzn. získat aktuální-platné znění je obtížná práce >>>)

Prameny ? > koupit předpis papírově v edici Úplné znění ("ÚZ") - nakladatelství: *Sagit*

> na internetu - např. <http://www.portal.gov.cz> (v sekci [**zakony**])

právo veřejné a soukromé

- právo veřejné = týká se vztahů s veřejným zájmem

- ve veřejnoprávních vztazích jsou nerovné subjekty: OBČAN X VEŘEJNÁ MOC (STÁT, OBEC)

- odpovědi veř.práva: trestní právo, stavební právo, daňové pr., právo živ. prostředí, ...

- porušení veř. práva (správní delikt/tr.čin) - je stíháno státem (s jeho prostředky, povinně)

- právo soukromé = upravuje soukromé vztahy mezi soukromými osobami

- v soukromém pr. jsou subjekty rovné : ČLOVĚK : ČLOVĚK ....

- odpovědi soukromého práva: občanské právo, obchodní právo (+- pracovní pr., rodinné pr. ...)

- porušení práva - řeší sobě rovní účastníci , jsou si rovni i před soudem ,

3. právní subjektivita / způsobilost k právním úkonům

PRÁVNÍ SUBJEKTIVITA = způsobilost k právům a povinnostem (mít je)
- má ji každá fyzická osoba od narození do smrti
- má ji každá právnická osoba od vzniku do zániku

fyzická osoba = každý člověk od narození
právnická osoba = sdružení osob (majetku) právem za osobu uznané (princip registrace)
např.: obchodní společnosti (s.r.o.), církve, nadace, spolky, obce

ZPŮSOBILOST K PRÁVNÍM ÚKONŮM

= schopnost svým jednáním na sebe práva/povinnosti brát (uzavřít smlouvu atd.)

- fyz.os. - plná způsobilost k pr. úkonům od 18 let
- částečná dle úkonu i dříve (koupě zmrzliny dítětem)
- práv. os. - plná od vzniku (=registrace)
- ovšem jedná prostřednictvím svého statutárního orgánu

VZNIK PRÁV A POVINNOSTÍ

práva a povinnosti vznikají různě:

- 1) ze zákona přímo (*právo na život, právo dítěte na výživu&péči rodičů*)
- 2) z rozhodnutí orgánu veřejné moci (*právo střediska na dotaci, povinnost ukončit tábor z rozhodnutí hygienika*)
- 3) z právních úkonů (*kupní smlouva = právo dostat zboží a povinnost zaplatit cenu*)
- 4) z odpovědnosti za delikt (*povinnost nahradit škodu, zaplatit pokutu ...*)

4. zastoupení

zastoupení = úkony může za každou (fyz./pr.) osobu činit i zástupce
- na základě pověření (k danému pr. úkonu)
- při zastoupení úkon vykoná zástupce (např. podepíše kupní smlouvu),
ale účinky vzniknou zastoupenému (např. nabude kupovanou věc)

- zástupce se prokazuje "plnou mocí"

- pověření vzniká uzavřením smlouvy "smlouvy příkazní" / "smlouvy mandátní"
- zástupce musí upozornit třetí stranu, že jedná jako zástupce
- zástupce odpovídá zastoupenému za porušení pravidel mezi nimi sjednaných
- avšak zastoupený je i takovým pr. úkonem zástupce vázán
(ledaže třetí strana věděla, že zástupce pravidla k zastupování porušuje)

- zástupce je povinen respektovat pokyny zastoupeného, upozorňovat na nevhodnost pokynů a nečekané okonosti, jednat v zájmu zastoupeného
- zástupce na zastoupeného převede všechny užitky, které získal
- zastoupený zástupci nahradí všechny (odpovídající) výdaje +nahradí škodu

zastoupení vzniká i na základě pracovního zařazení nebo výkonu funkce
(pověření k činnosti, při které se obvykle daný úkon činí)
- *např. koupě mapy vedoucím na výpravě, neboť to je obvyklý úkon při vedení oddílu a vedoucí byl do vedení střediskem ustanoven = vedoucí kupuje mapu jako zástupce, mapu koupil do vlastnictví střediska a to mu proplatí cenu mapy a účelně vynaložené náklady na pořízení, např. poštovné, pokud mapu např. musel objednat přímo od vydavatele)*

delikty - druhy

- A) správní delikty - definovány v různých předpisech (pro fyz. i pr. osoby)
- B) civilní delikty - např. způsobená škoda, nezaplacený dluh atd. (dle občanského zákoníku aj.)
- C) trestné činy - definovány pouze v trestním zákoníku

5. správní delikty (přestupky...)

- odpovídá se za zaviněné (stačí nedbalostí) porušení pr. předpisu
- např.: zk. 200/1990 Sb. o přestupcích, hygienické vyhlášky, lesního zák., vodního zák., zák. o silničním provozu, aj.)
- a to za ohrožení zájmů společnosti (veřejného zájmu - zejména pořádku, slušnosti, bezpečnosti,..., nebo pravidel pro "zvláštní" činnosti - např. využívání lesů, plavbu, provoz auta,...)
- odpovídá fyzická osoba od 15 let, v důsledku jejíhož jednání byl předpis porušen
- u některých spr. deliktů i právnická os. (nesplnění daňových povinností, neoprávněná stavba,...)
- nejobvyklejší delikty (přestupky) se promlčují za 1 rok
- příklad správních deliktů: *neoprávněné lovení a odchyt zvěře, narušení režimu ochrany vojenského zařízení či prostoru, porušení pravidel provozu veř. koupaliště, porušení povinností při pořádání zotavovací akce, neoprávněný vjezd do lesa, aj.*
- sankce: obvykle pokuta , někdy propadnutí věci, zákaz činnosti, aj. (nikdy ne trest odnětí svobody)
- rozhoduje policie, přestupková komise obecního úřadu, lesní/vodní stráž, nebo jiný speciální orgán (hygienik, hajný, stavební úřad, ...)
- u "speciálních" činností (neoprávněná stavba, ekologická škoda, nakládání s výbušninami,...) může být pokuta i vysoká - desítky tis. Kč

Praktické tipy:

- 1) projednat přestupek a uložit sankci, kterou může být napomenutí, pokuta, zákaz činnosti a propadnutí věci, mohou **pouze orgány, kterým to dovoluje zákon.**
  - a) "obecné" přestupky (proti pořádku, slušnosti, apod. --dle přestupkového zk., a vyhlášky o silničním provozu, aj.) je oprávněna projednat a uložit sankci policie obecní, policie státní, obecní úřad v přestupkové komisi.
  - b) speciální delikty (v odborné oblasti -- např. proti hygienickému zákonu/vyhlášce, proti lesnímu zákonu/ ...) projednává zpravidla zákonem stanovený odborný orgán (hygienik, lesní správa, ...)>> starosta ani policie nemůže stíhat porušení hygienické vyhlášky na táboře :)
- 2) přestupky dle zák. o přestupcích (č. 200/1990 Sb., o přestupcích):
  - s přihlédnutím k naší činnosti bude v přestupkovém řízení ukládána nejčastěji asi pokuta a to většinou v **blokovém řízení**. Zákon stanovuje pro blokové řízení několik pravidel:
  - V blokovém řízení lze uložit pokutu **do 1000,- Kč**, pokud zákon nestanoví vyšší.
  - Blokovou pokutu lze uložit, je-li přestupek spolehlivě **zjištěn** a pokud **nepostačuje domluva** a obviněný **je ochoten ji zaplatit**.
  - Proti uložení pokuty v blokovém řízení se **nelze odvolat**. Pokud jsme tedy už jednou s pokutou souhlasili nebo jsme ji i zaplatili, nemůžeme se proti této blokové pokutě dodatečně odvolávat.
  - Máme-li pocit, že jsme se něčím neprovinili, **můžeme zaplacení blokové pokuty odmítnout**. Tehdy proběhne běžné správní řízení, které písemně rozhodne o naší vině či nevině. Pokuty ukládané **ve správním řízení však mohou být vyšší**. Proti prvoinstančnímu rozhodnutí se můžeme odvolat k odvolacímu (nadřízenému) správnímu orgánu. Při nespokojenosti s rozhodnutím tohoto odvolacího orgánu se můžete obrátit na soud.
  - Pověřené osoby jsou **povinny se prokázat** (například služebním odznakem, průkazem, uniformou apod.)
  - nemůžeme-li zaplatit pokutu na místě (ale souhlasíme s blokovou pokutou), dostaneme **blok na pokutu na místě nezaplacenou**. Na tomto bloku najdeme i poučení o způsobu zaplacení pokuty, o lhůtě její splatnosti a o následcích nezaplacení pokuty.

6. odpovědnost za civilní delikt

- odpovídá se za zaviněné porušení právní povinnosti (např. škoda, nezaplacený dluh) podle občanského zákoníku (aj.)
- a to za vzniklou škodu či ušlý zisk
- odpovídá každá fyzická osoba, která škodu způsobila (je povinna nahradit škodu)
- nezletilý odpovídá společně s tím, kdo měl vykonávat dozor (mezi sebou se dělí podle zavinění)
- na něco jsme pojištěni u pojišťovny Generalli
  - úraz <- všichni účastníci akce vč. hostů
  - špatné rozhodnutí vedoucího - cca do 1MIL. Kč - ale jen 18+let jmenovitě pojištění (á 50,- Kč/rok)

---

zákon 64/1964 Sb., Občanský zákoník

Odpovědnost za škodu a za bezdůvodné obohacení

Předcházení hrozícím škodám

§ 415 Každý je povinen počínat si tak, aby nedocházelo ke škodám na zdraví, na majetku, na přírodě a životním prostředí.

§ 417 Komu škoda hrozí, je povinen k jejímu odvrácení zakročit přiměřeně okolnostem ohrožení.

§ 420 Odpovědnost za škodu

(1) Každý odpovídá za škodu, kterou způsobil porušením právní povinnosti.

(2) Škoda je způsobena právnickou osobou, anebo fyzickou osobou, když byla způsobena při jejich činnosti těmi, které k této činnosti použili (zaměstnanci, vedoucí ve skautu...)

(3) Odpovědnosti se zprostit ten, kdo prokáže, že škodu nezavinil.

Krajní nouze & Nutná obrana (civilní)

Krajní nouze

§ 418 (1) Kdo způsobil škodu, když odvracel přímo hrozící nebezpečí, které sám nevyvolal, není za ni odpovědný,

- ledaže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak

- anebo jestliže je způsobený následek zřejmě stejně závažný nebo závažnější než ten, který hrozil.

Nutná obrana

(2) Rovněž neodpovídá za škodu, kdo ji způsobil v nutné obraně proti hrozícímu nebo trvajícimu útoku.

- O nutnou obranu nejde, jen byla-li zřejmě nepřiměřená povaze a nebezpečnosti útoku.

§ 419 Kdo odvracel hrozící škodu, má právo na náhradu účelně vynaložených nákladů a na náhradu škody, kterou přitom utrpěl, i proti tomu, v jehož zájmu jednal, a to nejvýše v rozsahu odpovídajícím škodě, která byla odvrácena.

Odpovědnost za škodu způsobenou těmi, kteří nemohou posoudit následky svého jednání

§ 422 Obč.zk.

(1) Nezletilý ... odpovídá za škodu jím způsobenou, je-li schopen ovládnout své jednání a posoudit jeho následky;

společně a nerozdílně s ním odpovídá, kdo je povinen vykonávat nad ním dohled. Není-li ten, kdo způsobí škodu, pro nezletilost nebo pro duševní poruchu schopen ovládnout své jednání nebo posoudit jeho následky, odpovídá za škodu ten, kdo je povinen vykonávat nad ním dohled.

(2) Kdo je povinen vykonávat dohled, zproští se odpovědnosti, jestliže prokáže, že náležitý dohled nezanedbal.

Mohou tedy nastat 4 situace:

Podle toho, kdo, ...

...porušil své povinnosti >	> bude odpovídat
▼ ▼	▼ ▼
<i>jen dohlížejí</i>	<i>> jen dohlížejí</i>
<i>jen nezletilý</i>	<i>> jen nezletilý</i>
<i>dohlížejí i nezletilý</i>	<i>> dohlížejí i nezletilý</i>
<i>ani dohlížejí ani nezletilý</i>	<i>> ani dohlížejí ani nezletilý</i>

(3) Vykonává-li dohled organizace, odpovídá poškozenému tato organizace - ta však může náhradu poté požadovat po odpovědném pracovníkovi

§ 423 Kdo se uvede vlastní vinou do takového stavu, že není schopen ovládnout své jednání nebo posoudit jeho následky, je povinen nahradit škodu v tomto stavu způsobenou; společně a nerozdílně s ním odpovídají ti, kteří jej do tohoto stavu úmyslně přivedli.

Odpovědnost za škodu způsobenou úmyslným jednáním proti dobrým mravům

§ 424 Za škodu odpovídá i ten, kdo ji způsobil úmyslným jednáním proti dobrým mravům.

7. trestné činy - trestní odpovědnost

Jde o nejzávažnější porušení práva, tedy o ohrožení zájmů chráněných společností (státem).

Všechny druhy trestných činů včetně jejich znaků (skutkové podstaty) a možné tresty jsou stanoveny v zákoně č. 40/2009 Sb., **trestní zákoník** v platném znění. Odpovědnost vůči společnosti znamená, že žalobcem je vždycky stát (prostřednictvím státního zástupce). Jeden člověk tedy nemůže podat na druhého trestněprávní obžalobu.

trestný čin = zaviněné jednání - definované v trestním zákoníku jako tr. čin
trestní odpovědnost = mají (jen) fyzické osoby od 15 let !
zavinění = volní a vědomostní vztah k důsledku našeho jednání; 2 druhy:
- úmysl (vím a chci) (většinou je třeba úmyslné zavinění)
- nedbalost (nevím nebo nechci, ale vědět jsem měl, popř. neměl jsem lehkovážně spoléhat)
- o vině a trestu rozhoduje vždy soud na základě obžaloby podané státním zástupcem
- tr. činy vyšetřuje Policie ČR

Pokud nás chce Policie vyšetřovat/vyslechnout
> máme povinnost vypovídat pravdivě jako svědek a poskytnout součinnost (vydat důkaz apod.)
> ale nejsme povinni vypovídat proti sobě (jde-li o náš tr.čin)
> nejsme povinni Policii poskytovat součinnost proti sobě (např. vydat listiny, vzorek krve, apod.)
> máme právo žádat přítomnost našeho obhájce (tj. zavolat mu a vyčkat jeho příchodu),
    >> Policie však je povinna nám ho zajistit jen u závažných tr. činů + vždy, když jsme zbaveni svobody
> pokud má být vyšetřována činnost svěřeného dítěte, vždy kontaktovat vedení střediska a rodiče!

zákon 40/2009 Sb. trestní zákoník:

Trestný čin

- 1) Trestným činem je protiprávní čin, jehož znaky jsou uvedeny v tomto zákoně.
- 2) Čin, jehož stupeň nebezpečnosti pro společnost je nepatrný, není trestným činem, i když jinak vykazuje znaky trestného činu.
- 3) K trestnosti činu je třeba úmyslného zavinění, nestanoví-li tento zákon výslovně, že postačí zavinění z nedbalosti.
- 4) Stupeň nebezpečnosti činu pro společnost je určován zejména významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení činu a jeho následky, mírou jeho zavinění a jeho pohnutkou.

Zavinění

Trestný čin je spáchán úmyslně, jestliže pachatel

- a) chtěl způsobem v tomto zákoně uvedeným porušit nebo ohrozit zájem chráněný tímto zákonem, nebo
- b) věděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, a pro případ, že je způsobí, byl s tím srozuměn.

Trestný čin je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel

- a) věděl, že může způsobem v tomto zákoně uvedeným porušit nebo ohrozit zájem chráněný tímto zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že takové porušení nebo ohrožení nezpůsobí, nebo
- b) nevěděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, ač vědět měl a mohl.

...

Pokus trestného činu

- 1) Jednání pro společnost nebezpečné, které bezprostředně směřuje k dokonání trestného činu a jehož se pachatel dopustil v úmyslu trestný čin spáchat, je pokusem trestného činu, jestliže k dokonání trestného činu nedošlo.
- 2) Pokus trestného činu je trestný podle trestní sazby stanovené na dokonaný trestný čin.
- 3) Trestnost pokusu trestného činu zaniká, jestliže pachatel dobrovolně upustil od dalšího jednání ...

Pachatel, spolupachatel a účastník trestného činu

- Byl-li trestný čin spáchán společným jednáním dvou nebo více osob, odpovídá každá z nich, jako by trestný čin spáchala sama (spolupachatelé).
- Totéž platí pro pomocníka, návodce, organizátora

Okolnosti vylučující trestnost

- Věk

Kdo v době spáchání činu nedovršil patnáctý rok svého věku, není trestně odpovědný.

- Nepříčetnost

Kdo pro duševní poruchu v době spáchání činu nemohl rozpoznat jeho nebezpečnost pro společnost nebo ovládat své jednání, není za tento čin trestně odpovědný.

- Krajní nouze (trestní)

Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému tr. zákoníkem, není trestným činem.

> Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil.

> Nejde o krajní nouzi, také jestliže ten, komu nebezpečí hrozilo, je povinen je snášet.

- Nutná obrana (trestní)

Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajícím útokem na zájem chráněný tr. zákoníkem, není trestným činem.

> Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.

Trestání mladistvých

- týká se jich zvláštní zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže
- kdo: 15 – 18 let – kdo v době spáchání TČ dosáhl věku 15 let a nepřesáhl 18 let
- smyslem trestu pro mladistvého je náprava a převýchova. Soud při stanovení trestu přihlíží k povahovým vlastnostem i k prostředí, z něhož pachatel pochází; cíl = výchova a náprava
- trest se vyměřuje v poloviční sazbě ve srovnání s dospělými, maximální hranice je 10 let,
- soud může místo trestu nařídít ochranné nebo výchovné opatření ve zvláštním výchovném zařízení

Z předchozího textu je zřejmé, že už od 15 let mají skauti spoluzodpovědnost i při oddílových činnostech. Není tedy pravda, že při každém průšvihy je namočen jen vedoucí oddílu. Za konkrétní věc může podle situace odpovídat buď jen vedoucí oddílu nebo více osob současně nebo klidně pouze samotný skaut. Vždy záleží na posouzení soudu (v případě trestných činů) nebo jiných příslušných orgánů (v případě přestupku).

Co bych si měl při činnosti s dětmi vždy uvědomit?

- **v úvahu v žádném případě nepřipadá akce konaná načerno** bez vědomí vedoucího – pokud by např. rádce na vlastní pěst podniknul třeba družinovou výpravu a něco se stalo, je velmi pravděpodobné, že by veškerá odpovědnost padla na něj. V praxi vedoucí oddílu ví, kdy máte pravidelné družinové schůzky. Pokud by se mimo tento obvyklý čas měla konat nějaká jiná akce družiny (nebo třeba i schůzka byla výjimečně přeložena na jiný den), je nutné, aby o tomto byl vedoucí oddílu dopředu **informován** a aby akci **odsouhlasil**. V případě nerespektování této věci by kromě právních následků došlo zcela jistě i k pošramocení pověsti oddílu.
- rovněž **není žádoucí dělat bez dozoru dospělé osoby s dětmi některé "rizikové činnosti"** – typicky se jedná o koupání, slaňování nebo výpravy na kolech. U těchto aktivit by měl být přítomen někdo dospělý z oddílu, kdo je dostatečně proškolený (ideálně člověk s vůdcovskou zkouškou).
- vždy je při činnosti s dětmi potřeba jim **vysvětlit, jak se co má dělat**. Jako příklad můžeme uvést štípání dřeva. Pokud se vlčce poraní při práci se sekerou a vyjde najevo, že mu nikdo neřekl, jak s ní má pracovat, je to pro dozor (což může být i rádce) vždy přitěžující okolnost. Naopak pokud rádce vlčeti dopředu jasně řekne, co má a co nemá se sekerou dělat, má v případě úrazu výrazně lepší pozici a vina bude spíše v neposlušnosti vlčete.
- nemělo by se stávat, že **ponechám družinu při nějaké činnosti zcela bez dozoru**. Mám tím na mysli třeba následující situaci. mám za úkol připravit s družinou slibový oheň a pošlu družinu (v níž není nikomu 15 let) do lesa, aby pokáceli soušku. Souška při pádu zlomí někomu nohu. V tomto případě by rozhodující část viny byla nejspíše na mně, který jsem družinu do lesa poslal.

8. vybrané tr. činy

-----*(pořádek)*-----

§ 346 Křivá výpověď

...(2) Kdo jako svědek ...

a) uvede nepravdu o okolnosti, která má podstatný význam pro rozhodnutí *orgánu veřejné moci*

b) takovou okolnost zamlčí, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo peněžitým trestem...

§ 287 Šíření toxikomanie

(1) Kdo svádí jiného ke zneužívání jiné návykové látky než alkoholu nebo ho v tom podporuje anebo kdo zneužívání takové látky jinak podněcuje nebo šíří, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta ...

(2) Odnětím svobody na 1 rok až 5 let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin vůči dítěti nebo *organizovaně*,

§ 304 Pytláctví

(1) Kdo neoprávněně uloví zvěř nebo ryby v hodnotě nikoliv nepatrné, nebo ukryje, na sebe nebo jiného převede, nebo přechovává zvěř nebo ryby neoprávněně ulovené, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta ...

§ 358 Výtržnictví

(1) Kdo se dopustí veřejně nebo na místě veřejnosti přístupném hrubé neslušnosti nebo výtržnosti zejména tím, že napadne jiného, hanobí hrob, historickou nebo kulturní památku, anebo hrubým způsobem ruší ...shromáždění nebo obřad občanů, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin jako člen organizované skupiny.

§ 272 Obecné ohrožení

(1) Kdo úmyslně ...vydá lidi v nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví nebo cizí majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu tím, že způsobí požár nebo povodeň nebo škodlivý účinek výbušnin, plynu, elektřiny nebo jiných podobně nebezpečných látek nebo sil nebo se dopustí jiného podobného nebezpečného jednání (obecné nebezpečí), nebo kdo obecné nebezpečí zvýší anebo ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění, bude potrestán odnětím svobody na tři až osm let.

§ 273 (1) Kdo z nedbalosti způsobí nebo zvýší obecné nebezpečí anebo ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění, bude potrestán odnětím svobody až na 2 roky nebo zákazem činnosti.

§ 286 (1) Kdo vyrobí, sobě nebo jinému opatří anebo přechovává předmět určený k nedovolené výrobě omamné nebo psychotropní látky, přípravku obsahujícího omamnou nebo psychotropní látku nebo jedu, bude potrestán odnětím svobody až na pět let nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

(2) Odnětím svobody na 2 - 10 let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin vůči dítěti nebo organizovaně,

§ 180 Neoprávněně nakládání s osobními údaji

(1) Kdo, byť i z nedbalosti, neoprávněně sdělí, zpřístupní, jinak zpracovává nebo si přisvojí osobní údaje o jiném shromážděné..., bude potrestán odnětím svobody ...nebo peněžitým trestem.

-----*(majetek/hospodaření)*-----

§ 254 Zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění

(1) Kdo nevede účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady sloužící k přehledu o stavu hospodaření a majetku nebo k jejich kontrole, ač je k tomu podle zákona povinen, nebo kdo v takových účetních knihách, zápisech nebo jiných dokladech uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje, nebo kdo takové účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady zničí, poškodí, učiní neupotřebitelnými nebo zatají a ohrozí tak majetková práva jiného nebo včasné a řádné vyměření daně, bude potrestán odnětím svobody na až 2 léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

§ 206 Zpronevěra

(1) Kdo si přisvojí cizí věc, která mu byla svěřena, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

§ 212 Dotační podvod

(1) Kdo v žádosti o poskytnutí dotace... uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje, nebo údaje zamlčí

(2) Kdo použije v nikoli malém rozsahu prostředky účelové dotace na jiný účel

...bude potrestán odnětím svobody na až 2 léta nebo zákazem činnosti ...

§ 228 Poškození cizí věci

(1) Kdo zničí, poškodí nebo učiní neupotřebitelnou cizí věc a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody až na 1 rok nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem .

-----**(zdraví)**-----

§ 146 Ublížení na zdraví

(1) Kdo jinému úmyslně ublíží na zdraví, bude potrestán odnětím svobody ...až na 3 léta.

(3) Odnětím svobody na 5 až 10 let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

§ 148 Kdo jinému z nedbalosti ublíží na zdraví tím, že poruší důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona, bude potrestán ...

§ 143 Usmrcení z nedbalosti

(1) Kdo jinému z nedbalosti způsobí smrt, bude potrestán odnětím svobody až na 3 léta

(2) Odnětím svobody na až 5 let bude potrestán, kdo spáchal čin uvedený v odstavci 1 proto, že porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona.

§ 150 Neposkytnutí pomoci

(1) Kdo osobě, která je v nebezpečí smrti nebo jeví známky vážné poruchy zdraví, ...neposkytne potřebnou pomoc, ač tak může učinit bez nebezpečí pro sebe nebo jiného, bude potrestán odnětím svobody až na 2 léta.

(2) Kdo osobě, která je v nebezpečí smrti nebo jeví známky vážné poruchy zdraví, neposkytne potřebnou pomoc, ač je podle povahy svého zaměstnání povinen takovou pomoc poskytnout, bude potrestán odnětím svobody..

-----**(péče o svěřené osoby)**-----

§ 201 Ohrožování výchovy mládeže

(1) Kdo, byť i z nedbalosti, ohrozí rozumový, citový nebo mravní vývoj dítěte tím, že...

d) závažným způsobem poruší svou povinnost pečovat o osobu mladší než osmnáct let, bude potrestán ...

(2) Kdo umožní, byť i z nedbalosti, osobě mladší než osmnáct let hru na výherním hracím přístroji, který je vybaven technickým zařízením, které ovlivňuje výsledek hry a které poskytuje možnost peněžité výhry, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem nebo zákazem činnosti.

§ 195 Opuštění dítěte nebo svěřené osoby

(1) Kdo opustí dítě nebo osobu, o které má povinnost pečovat a která si sama nemůže opatřit pomoc, a vystaví je tím nebezpečí smrti nebo ublížení na zdraví, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(3,4) Odnětím svobody na 2 až 10 let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví / smrt.

§ 177 Útisk

Kdo jiného nutí, zneužívá jeho tísně nebo závislosti, aby něco konal, opominul nebo trpěl, bude potrestán odnětím svobody až na 1 rok.

§ 198 Týrání svěřené osoby

(1) Kdo týrá osobu, která je v jeho péči nebo výchově, bude potrestán odnětím svobody na 1 až 5 let.

-----**(mravnost)**-----

§ 191 Šíření pornografie

(2) Kdo písemné, fotografické, filmové, elektronické, ... pornografické dílo

a) nabízí, přenechává nebo zpřístupňuje dítěti,... bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta...

§ 202 Svádění k pohlavnímu styku

(1) Kdo nabídne, slíbí nebo poskytne dítěti za pohlavní styk s ním, nebo za jeho pohlavní sebeukájení, obnažování nebo jiné srovnatelné chování úplatu nebo jinou výhodu či prospěch, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta ...

§ 187 Pohlavní zneužití

(1) Kdo vykoná soulož s dítětem mladším 15 let nebo kdo je jiným způsobem pohlavně zneužije bude potrestán...;

(2) na až 10 let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na dítěti svěřeném jeho doзору, zneužívá jeho závislosti, či svého postavení s z něj vyplývající důvěryhodnosti či vlivu

§ 185 Znásilnění

(1) Kdo jiného násilím nebo pohrůzkou násilí či jiné těžké újmy donutí k pohlavnímu styku nebo kdo k takovému činu zneužije bezbrannosti jiného, bude potrestán odnětím svobody na až 5 let.

(2) Odnětím svobody na až 10 let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na dítěti

(3) Odnětím svobody na až 12 let bude pachatel potrestán, spáchá-li takový čin na dítěti mladším než 15 let.

9. Postavení dítěte

A) Úmluva o právech dítěte

• byla přijata Valným shromážděním OSN v roce 1959 jako několik bodů ve smlouvě, která měla schránit dětská práva a zájmy. Postupem času se z několika bodů vytvořil několikastránkový předpis. Právní řád ČR převzal Úmluvu ve znění z 30. září 1990 jako zákon č. 104/1991 Sb.

• obsahuje zásady, které upravují postavení dítěte ve společnosti. Její hlavní myšlenou je to, že dítě má právo na šťastné dětství, od toho se pak odvíjí práva dítěte obsažená v tomto mezinárodněprávním dokumentu

Výňatek některých bodů z Úmluvy o právech dítěte:

- čl. 1: dítětem se rozumí každá lidská bytost mladší 18 let
- čl. 3: zájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoliv činnosti týkající se dětí
- čl. 6: dítě má přirozené právo na život
- čl. 13: dítě má právo na svobodu projevu, čl. 14: ... na svobodu myšlení, svědomí a náboženství
- čl. 16: žádné dítě nesmí být vystaveno svévolnému zasahování do svého soukromého života, rodiny, domova nebo korespondence ani nezákonným útokům na svou čest a pověst
- čl. 18: oba rodiče mají společnou odpovědnost za výchovu a vývoj dítěte. Rodiče mají prvotní odpovědnost za výchovu a vývoj dítěte. Základním smyslem jejich péče je zájem dítěte.
- čl. 27: dítě má nárok na životní úroveň nezbytnou pro jeho tělesný, duševní, duchovní, mravní a sociální rozvoj. Rodiče nesou v rámci svých schopností a finančních možností základní odpovědnost za zabezpečení životních podmínek nezbytných pro rozvoj dítěte.
- čl. 28: dítě má právo na bezplatné základní vzdělání
- čl. 31: dítě má právo na odpočinek a volný čas, na účast ve hře a oddechové činnosti odpovídající jeho věku
- čl. 37: žádné dítě nesmí být podrobeno ... krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání.

Pozn.: Plné znění Úmluvy o právech dítěte : <http://www.idm-msmt.cz/umluva/umtext.html>

B) zákon 94/1963 Sb. , o rodině

Rodičovská zodpovědnost

§ 31 (1) Rodičovská zodpovědnost je souhrn práv a povinností

a) při péči o nezletilé dítě, zahrnující zejména péči o jeho zdraví, jeho tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj,

b) při zastupování nezletilého dítěte při právních úkonech

(2) Při tom jsou rodiče povinni důsledně chránit zájmy dítěte, řídit jeho jednání a vykonávat nad ním dohled odpovídající stupni jeho vývoje. Mají právo užít přiměřených výchovných prostředků tak, aby nebyla dotčena důstojnost dítěte a jakkoli ohroženo jeho zdraví, jeho tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj.

(3) Dítě, které je schopno s ohledem na stupeň svého vývoje vytvořit si vlastní názor a posoudit dosah opatření jeho se týkajících, má právo obdržet potřebné informace a svobodně se vyjadřovat ke všem rozhodnutím rodičů týkajících se podstatných záležitostí jeho osoby a být slyšeno v každém řízení, v němž se o takových záležitostech rozhoduje.

(4) Dítě, které žije ve společné domácnosti s rodiči, je povinno podle svých schopností jim pomáhat.

...
§ 35 Dítě je povinno své rodiče ctít a respektovat.

§ 36 Rodiče zastupují dítě při právních úkonech, ke kterým není plně způsobilé.

!! Pozn.: Přiměřeně platí i pro osoby v jejichž péči dítě dočasně je (např. vedoucí) !!

**Pozor: Je-li mezi rodiči spor o výkon rodičovských práv (při rozvodu aj.) >> je žádoucí mít jasná a oběma rodiči podepsaná pravidla (kdo vyzvedává dítě, koho kontaktovat...)
Pokud je dítě soudem svěřeno do péče jen jednoho rodiče - je rozhodující pouze jeho vůle.**

10. Organizace zabývající se ochranou práv

Ochranou lidských a dětských práv, respektive alespoň upozorňováním na jejich porušování, se zabývá řada mezinárodních organizací.

Ohledně lidských práv je asi nejznámější organizace **Amnesty International**. Ta vznikla již v roce 1961 a má svá 3 centra i u nás a informace naleznete např. na <http://www.amnesty.cz/>. V ČR dále působí působí např. ještě **Liga lidských práv**.

Právy dětí se zabývá na mezinárodní úrovni hlavně **UNICEF** (Mezinárodní dětský fond neodkladné pomoci při OSN).

Děti bychom měli na jejich práva upozorňovat a také je upozornit na možnosti, kam se při problémech obrátit. (Linky bezpečí, policie, Bílý kruh bezpečí...).

Informace lze snadno nalézt např. na <http://www.detskaprava.cz/>

Bílý kruh bezpečí (celá ČR) -- péče o oběti trestné činnosti
NONSTOP linka Bílého kruhu bezpečí : TEL. > 257 317 110 NONSTOP <http://www.bkb.cz>
<http://www.donalinka.cz> <http://www.domacinasilii.cz>
DONA linka - pomoc obětem domácího násilí > 2 51 51 13 13

Dětské krizové centrum (Praha) -- linka důvěry, pomoc dětem v krizových situacích
NON-STOP: 241 484 149 **E-mail internetové linky důvěry:** problem@дитекризе.cz

Adresář linek důvěry pro celou ČR : (nejen pro děti, ale i pro jiné speciální případy)
http://www.dkc.cz/kontakty.php#dalsi_kontakty

Občanské poradny -- poradna v sociálně-právních otázkách:
<http://www.obcanskeporadny.cz/>

11. Ochrana osobních údajů

zákon č. 101/2000 Sb, **o ochraně osobních údajů:**

- upravuje ochranu osobních údajů, práva a povinnosti při jejich zpracování a
- zřizuje také **Úřad pro ochranu osobních údajů**

- **osobní údaj** = je informace týkající se určitého subjektu údajů a to zejména číslem, kódem nebo více specifickými prvky

(údaj, pomocí něž můžeme **určit osobu jako jednotlivce**. Tj. jde např. o RČ, ale ne o křestní jméno)

- **citlivé údaje** - osobní údaj, který vypovídá o národnostním nebo etnickém původu, členství v politických stranách, o zdravotním stavu, sexuální orientaci či náboženském přesvědčení

- **zpracování osobních údajů** = úplně vše, co se dá s takovými údaji podniknout.

- **správce** = kdo určuje účel a prostředky zpracování osobních údajů, provádí zpracování osobních údajů a odpovídá za něj

Správce je povinen:

- zpracovávat pouze pravdivé a přesné údaje
- shromažďovat osobní údaje pouze ke stanovenému účelu a uchovávat pouze na nezbytnou dobu
- zpracovávat osobní údaje pouze v souladu s účelem, k němuž jsou shromážděny
- mít pokud možno souhlas subjektu údajů ke zpracování jeho osobních údajů
- zabezpečit osobní údaje tak, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k nim či k jejich dalšímu zpracování, změně, zničení...

Občanská sdružení mají výjimku z některých povinností - ale odpovídají stále .

Trestný čin "Neoprávněné nakládání s osobními údaji" dle § 180 Trestního zákoníku:

(1) Kdo, byť i z nedbalosti, neoprávněně sdělí, zpřístupní, jinak zpracovává nebo si přisvojí osobní údaje o jiném shromážděné..., bude potrestán odnětím svobody ...nebo peněžitým trestem.

12. Příroda

10.A) Lesní zákon - zákon č. 289/1995 Sb. o lesním porostu

Jsou 3 okruhy činností : (A) povolené činnosti - (B) povolené se souhlasem vlastníka - (C) zakázané :

A - POVOLENÁ ČINNOST - obecné užívání lesů

§ 19 Užívání lesů

(1) Každý má právo vstupovat do lesa na vlastní nebezpečí, sbírat tam pro vlastní potřebu lesní plody a suchou na zemi ležící klest. Při tom je povinen les nepoškozovat, nenarušovat lesní prostředí a dbát pokynů vlastníka, popřípadě nájemce lesa a jeho zaměstnanců...

(3) Na návrh vlastníka lesa nebo z vlastního podnětu může orgán státní správy lesů z důvodu ochrany lesa nebo v zájmu zdraví a bezpečnosti občanů rozhodnout o dočasném omezení nebo vyloučení vstupu do lesa, nejvýše však na dobu tří měsíců. Totéž lze stanovit nařízením obce s rozšířenou působností.

B - ČINNOST ZAKÁZANÁ S MOŽNOSTÍ VÝJIMKY (výjimku uděluje vlastník lesa) :

§ 20 (1) V lesích je zakázáno - pokud není majitelem lesa udělena výjimka ze zákazu -

- rušit klid a ticho,
- provádět terénní úpravy, narušovat půdní kryt, budovat chodníky, stavět oplocení a jiné objekty,
- vyzvedávat semenáčky a sazenice stromů a keřů lesních dřevin,
- těžít stromy a keře nebo je poškozovat,
- sbírat lesní plody způsobem, který poškozuje les,
- jezdit a stát s motorovými vozidly,
- vstupovat do míst oplocených nebo označených zákazem vstupu,
- vstupovat do porostů, kde se provádí těžba, manipulace nebo doprava dříví,
- mimo lesní cesty a vyznačené trasy jezdit na kole, na koni, na lyžích nebo na saních,
- kouřit, rozdělovat nebo udržovat otevřené ohně - v lese a do 50m od lesa - a tábořit mimo vyhrazená místa,

(5) Organizované nebo hromadné sportovní akce lze v lese konat na základě oznámení orgánu státní správy lesů. V oznámení, které musí být předloženo nejméně 30 dnů před dnem konání této akce, pořadatel uvede místo a termín konání této akce, předpokládaný počet účastníků, způsob zajištění a souhlas vlastníka lesa. Orgán státní správy lesů může do 15 dnů ode dne doručení oznámení stanovit doplňující podmínky. Ustanovení odstavce 1 písm. g) a j) a odstavce 4 nejsou dotčena.

C - ČINNOST ZAKÁZANÁ - BEZ MOŽNOSTI VÝJIMKY

§ 20 (1) V lesích je zakázáno

- odhazovat hořící nebo doutnající předměty,
- narušovat vodní režim a hrabat stelivo,
- pást dobytek, umožňovat výběh hospodářským zvířatům a průhon dobytka lesními porosty,
- znečišťovat les odpady a odpadky.

Přestupky proti zák. o lesích (§ 53)

- Přestupku se dopustí ten, kdo v rámci obecného užívání lesa v lese poruší zákazy (B - C)
- Za přestupek může uložit orgán státní správy lesů pokutu až do výše 5000 Kč nebo až do výše 15 000 Kč.

praxe:

- Hajný / myslivec / majitel lesa - nás pouze z rozmaru vyhodit nemůže ---
- Soušky (i stromy) můžeme kácet s povolením majitele lesa (viz § 20 odst. 1) písm. d)) ---
- Oheň můžeme rozdělat mimo vyhrazená ohniště jen se svolením majitele lesa (viz - písm. k)) ---
- Tábořit v lese nelze - lze snad (!) přespat v malém počtu (cca 5 osob?) bez stanu a ohně
--- avšak v rezervacích / CHKO / NP nelze obvykle ani přespat !

Osoby oprávněné kontrolovat užívání lesa:

- pracovník státní správy lesů ("hajný"), lesní stráž, stráž ochrany přírody
= úředník státní správy lesů - kontroluje a pokutuje dle lesního zákona, prokazuje se průkazem
- orgánem státní správy lesů --> je obec s rozšířenou působností (obecní úřady "větších" obcí)
- myslivec = soukromá osoba vykonávající právo myslivosti - nemá žádnou pravomoc kontrolovat/dávat pokyny
- majitel, nájemce = kontroluje, uděluje výjimky, uděluje pokyny k užívání lesa v mezích zákona - nemůže dávat pokuty, ale může požadovat náhradu škody (nedohodneme-li se, může nás žalovat)

10.B) Zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny

- stanovuje, že všechny druhy živočichů a rostlin jsou chráněny před takovým jednáním, které by vedlo k ohrožení druhu

- zákon zároveň vymezuje i pojem *zvláště chráněné živočišné a rostlinné druhy*

U těchto zvláště chráněných druhů, jejichž seznam je stanoven ve vyhlášce MŽP č. 395/1992 Sb., je zakázáno skoro všechno (rostliny: trhat, sbírat, ale také držet, pěstovat, prodávat apod.; zvířata: např. zákaz chytání, rušení, ale i poškození nebo přemístění jejich sídel (např. ptačích hnízd).

U rostlin i zvířat platí, že je chráněn i jejich přirozený biotop.

- Zákon definuje a vymezuje kategorie zvlášť chráněných území:

<i>typ ochrany</i>	<i>orgán ochrany přírody (kontroluje, uděluje výjimky, vydává návštěvní řád)</i>
1 -- národní parky, 2 -- chráněné krajinné oblasti,	správa NP resp. CHKO
3 -- národní přírodní rezervace, 4 -- přírodní rezervace, 5 -- národní přírodní památky 6 -- přírodní památky	obecní úřad

<< Ve zvlášť chráněných územích platí různá omezení - uvedena v návštěvních řádech. Pro mnohé činnosti na těchto místech je potřeba zvláštní povolení orgánů ochrany přírody (nejčastěji obecní úřad nebo správa NP resp. CHKO).

Porušení zákona se trestá poměrně vysokými pokutami, v případě velmi závažného porušení se může jednat i o trestný čin.

13. VYHLÁŠKA Ministerstva zdravotnictví 106/2001 Sb.,

O hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti (výťah)

(ve znění novely - vyhlášky č. 148/2004 Sb.)

(1) Při pořádání **tábora pro méně jak 30 dětí do 15 let** (jiná podobná akce) musí pořadatel minimálně zajistit:

- a) hygienicky nezávadný stav zařízení,
- b) zásobování akce pitnou vodou
- c) účast způsobilých osob (potravinářský průkaz pro osoby připravující jídlo a potvrzení o zdravotní způsobilosti pro vedoucí pracující s dětmi) –

-----

(2) Pořadatel tábora **pro 30 a více dětí do 15 let ("zotavovací akce")** musí zajistit všechny podmínky pro zotavovací akci vyplývající ze zákona č. 258/2000 Sb. a vyhlášky 106/2001 Sb. Jedná se zejména o:

a) Účast zdravotně způsobilých dětí a ostatních pracovníků (dozor, osoby činné při stravování), dokladá se písemným potvrzením (viz kapitola 2 - Účastníci a vedení tábora)

b) Zásobování akce pitnou vodou (doloženo rozbořem vody ne starším než 3 měsíce)

c) Kuchyně

- označení pracovních ploch pro práci s tepelně opracovaným a tepelně neopracovaným pokrmem
- mytí kuchyňského a jídelního nádobí v pitné vodě
- zastřešený prostor jídelny, kuchyně, umývárny nádobí a skladu potravin
- skladování potravin za podmínek daných výrobcem (pozor na maso, uzeniny, vejce...)
- nepoužívání potravin zakázaných pro zotavovací akce (viz vyhláška 106/2001 Sb.)

d) Umývárny

- na 5 dětí 1 výtokový kohout s odvodem použité vody (nebo potok odpovídající hygienickým limitům)
- možnost koupání nebo osprchování v teplé vodě alespoň jednou za týden (možno nahradit saunou)
- k účelům osobní hygieny, s výjimkou čištění zubů, a k úklidu lze používat vodu z potoka

e) Záchody

- oddělené podle pohlaví + zajištěná intimita záchodů
- do 20 dětí se zřizují dva záchody, na každých dalších 20 dětí jeden další záchod
- možnost mytí rukou v tekoucí vodě, denní přesypávání zeminou
- děti nesmějí provádět úklid záchodů

f) Ošetřovna a izolace

- ošetřovna a izolace odděleně ve vyčleněných stanech
- umístění léků a zdravotnické dokumentace tak, aby k nim neměly volný přístup děti ani jiné osoby
- možnost mytí v tekoucí vodě
- vybavení lékárníčky (min. rozsah dle vyhlášky 148/2001 Sb., neprošlé datum použitelnosti)
- vedení zdravotnického deníku, seznamu účastníků a zdravotní dokumentace

g) Ubytování a spánek

- stany s nepromokavou stanovou plachtou; nutno provádět denní úklid všech prostor
- ubytování dětí odděleně podle pohlaví
- min. 9 hodin spánku s výjimkou noci, kdy se pořádá noční hra

h) Stravování

- denně musí být zajištěno min. 5 jídel, jedno z hlavních jídel musí být teplé, teplý nápoj ke snídani
- nápoje musí být k dispozici po celý den uchovávané v krytých nádobách s vypustným kohoutem
- na táborech do 50 dětí se mohou děti pod dozorem podílet na přípravě celé stravy a na jejím výdeji, při vyšší počtu osob jen na přípravě stravy před tepelným opracováním a na pomocných pracích

14. další předpisy

Podstatná část našich činností, zvláště těch méně obvyklých (lyžování, horolezení, sjíždění řek...), je regulována zvláštními předpisy - v duchu zásady *neznalost zákona neomlouvá* - je třeba vždy nastudovat a splnit požadavky příslušné právní úpravy...!!

ORGANIZACE & PRÁVO

pro činovníky Junáka

ČÁST II. - Junák : organizace a vnitřní předpisy

Petr Pavlok - Vrána

Praha 2010

Poznámka:

- Tento text je určen pro vůdce oddílů a další činovníky jako manuál a úvod
- a pro interní použití frekventantům ČK ŘEMŘICH a ČK BLŠ a VK Pražského kraje A.B.S.
  - text lze brát výhradně jako orientační nástin problematiky
  - vzhledem k rozsahu je místy materie vyložena (silně) zjednodušeně
  - pro řešení reálných situací je nutno problematiku důkladněji nastudovat
  - použity publikace: *Čekatelská zkouška, TDC 2003; J.Wasserbauer - Bejza: Organizace a právo, 2006, Golem: Právo k VZ, LŠ GEMINI*
  - autora je možno kontaktovat na vrana@blanik.info

Část II

Junák - organizace a vnitřní předpisy

Obsah

1. JUNÁK - jako občanské sdružení
2. STANOVY
3. ČLENSTVÍ V JUNÁKU
4. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA Junáka
5. SMĚRNICE pro IDENTIFIKACI JEDNOTEK
6. ORGÁNY v JUNÁKU
7. ORGÁNY a FUNKCE ve STŘEDISKU
8. STATUTÁRNÍ ORGÁN
9. VNITŘNÍ PŘEDPISY JUNÁKA
10. POVINNOSTI VEDOUCÍHO (VÚDCE) ODDÍLU
11. ČEKATEL
12. POKYN K TÁBORŮM 2006
13. PLÁNOVÁNÍ
14. KORESPONDENCE - VZOROVÝ DOPIS

1. Junák - jako občanské sdružení

Právní subjektivitu Junáka upravuje zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů - dle zákona

- občanské sdružení, které splní zákonné podmínky, má právní subjektivitu
- Junák jako celek je právnickou osobou - občanským sdružením
- Junák je právnickou osobou registrovanou u Ministerstva vnitra ČR (má ministerstvem schválené stanovy)

- a je zapsán na Statistickém úřadě (= v informativní evidenci právnických osob)

- poměry Junáka se řídí a) zák. o sdružování občanů + b) Stanovami Junáka

- Stanovy jsou základním dokumentem každého občanského sdružení, vymezují jeho název, činnost, poslání, sídlo, organizační strukturu a orgány

- dle Stanov

- Junák - svaz skautů a skautek ČR je dobrovolné, nezávislé a nepolitické občanské sdružení ve smyslu zákona č. 83/1990 Sb. sdružující své členy a členky bez rozdílu národnosti, náboženského vyznání, politického přesvědčení, rasy nebo jiných rozdílů.

- Junák je členem světových organizací skautek WAGGGS (World Association of Girl Guides and Girl Scouts - Světová asociace skautek) a skautů WOSM (World Organization of the Scout Movement - Světová organizace skautského hnutí) a hlásí se k jejich poslání, principům a metodám. Junák je rovněž členem organizace dospělých skautů ISGF (International Scout and Guide Fellowship - Mezinárodní společenství skautů a skautek).

- Poslání a principy Junáka - Posláním Junáka je podporovat rozvoj osobnosti mladých lidí, jejich duchovních, mravních, intelektuálních, sociálních a tělesných schopností tak, aby byli po celý život připraveni plnit povinnosti k sobě samým, bližním, vlasti, přírodě a celému lidskému společenství v souladu s principy a metodami, stanovenými zakladatelem skautského hnutí, lordem R. Baden-Powellem a zakladatelem českého skautingu, prof. A. B. Svojsíkem. Skautské hnutí je založeno na třech základních principech - Tyto základní principy jsou vyjádřeny ve skautské slibě a zákonu.

< < vzhledem k tomu, že Junák má 50 tis. členů, není technicky možné/vhodné fungovat jako jeden celek

- Junák má svoji organizační strukturu – dělí se na junácké kraje - okresy - střediska

- Junák deleguje právní subjektivitu svým podřízeným organizačním jednotkám

- dle Stanov delegovanou (odvozenou) právní subjektivitu mají všechny organizační jednotky do úrovně středisek + tzv. zvláštní organizační jednotky

- každé středisko má subjektivitu = má práva a povinnosti, majetek, své vlastní členy, ...

- každé středisko také může jednat svým jménem a má svůj statutární orgán (=vedoucí střediska)

2. STANOVY

Stanovy Junáka - schválené X. Valným sněmem Junáka ve Vsetíně dne 21. 10. 2001

- jsou základním a nejvyšším interním dokumentem Junáka
- všechny vnitřní předpisy, orgány, jednotky a činnost Junáka jsou vymezeny ve Stanovách

- obsah:

Hlava první	Základní ustanovení
Hlava druhá	Poslání a principy Junáka
Hlava třetí	Skautská výchovná metoda
Hlava čtvrtá	Členství v Junáku
Hlava pátá	Práva a povinnosti členů
Hlava šestá	Organizační struktura Junáka
Hlava sedmá	Usnášení, závazné předpisy a rozhodnutí pro činnost
Hlava osmá	Statutární orgány, jednání jménem Junáka a jeho organizačních jednotek
Hlava devátá	Ústřední orgány Junáka a jejich ustavení
Hlava desátá	Valný sněm Junáka
Hlava jedenáctá	Náčelnictvo Junáka
Hlava dvanáctá	Výkonná rada Junáka
Hlava třináctá	Ústřední revizní komise Junáka
Hlava čtrnáctá	Rozhodčí a smírčí rada Junáka
Hlava patnáctá	Jmění Junáka

3. Členství v Junáku

členství v Junáku je upraveno Stanovami + organizačním řádem Junáka

členství - druhy - vznik - zánik:

- členem Junáka se může stát každý, kdo pobývá v ČR v souladu se zákonem a souhlasí s posláním, principy a výchovnou metodou skautského hnutí.

- Členství v Junáku je individuální nebo čestné.

- mladší členové Junáka jsou členové do 18 let věku / dospělí členové Junáka jsou členové starší 18 let

- členství

--- vzniká odevzdáním závazné přihlášky, zaplacením členského příspěvku a přijetím organizační jednotkou, u které jednotlivec požádal o členství

--- zaniká

- vystoupením, tj. dobrovolným rozhodnutím člena o ukončení členství, nebo úmrtím;

- neregistrováním se či nezaplacením členského příspěvku uplynutím 1 roku od termínu

- vyloučením (pro jednání, které vážně porušilo Stanovy Junáka)

--- o vyloučení mladšího člena rozhoduje jednotka, v níž je registrován (středisko)

--- o vyloučení dospělého člena rozhodne Výkonná rada Junáka a

rozhodnutí musí potvrdit Rozhodčí a smírčí rada Junáka

práva a povinnosti členů:

- každý člen Junáka má tato práva: podílet se na činnosti Junáka, nosit skautský kroj a užívat skautské symboly, být informován o všech závažných skutečnostech, souvisejících s činností Junáka, získávat skautskou kvalifikaci podle svých schopností, podávat návrhy, připomínky a stížnosti.

- každý dospělý člen Junáka má právo být volen nebo jmenován do funkcí v Junáku, nebo být pověřován úkoly v souladu se svou kvalifikací a dalšími vnitřními předpisy a rozhodnutími Junáka.

- členové Junáka jsou povinni být registrováni a platit členské příspěvky (s výjimkou členů čestných)

- členové Junáka jsou povinni respektovat poslání, principy a metody skautského hnutí, složit skautský slib a řídit se jím.

činnovník

- činnovníkem je člen Junáka, který je ustanoven do funkce (např. vedoucí odd., vedoucí střediska, zpravodaj pro hudbu ...)

- činnovníci mají zvláštní práva a povinnosti

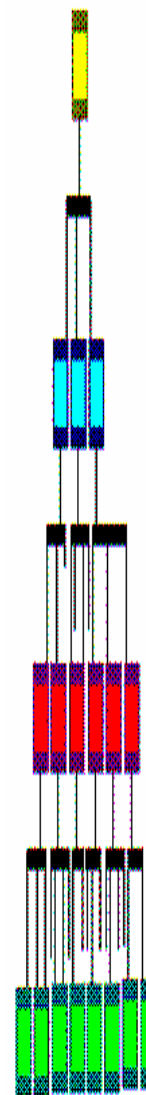
- činnovníci, a delegáti jimi zvolení, mají právo volit na sněmech organizačních jednotek a na Valném sněmu Junáka. Mají rovněž právo navrhnout svolání mimořádného sněmu nebo se pro jeho svolání vyslovit.

- činnovníci jsou povinni seznámit se s povinnostmi plynoucími z jejich funkce a plnit je odpovědně a jak nejlépe dovedou, vzdělávat se a pečovat o rozvoj své osobnosti. Činnovníci, jimž byla svěřena výchova mládeže, jsou povinni vychovávat ji v duchu základních principů skautského hnutí.

.....

4. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA Junáka

<i>celý Junák</i> Junák - svaz skautů a skautek ČR	
Valný sněm Junáka Náčelnictvo Junáka	řádný = volební (1x 3,5 roku) / mimořádný náčelník CHK+ místonáčelník + náčelní DK + místonáčelní + 5 členů + 5 členek volených sněmem + 14 zástupců krajů + 2 zástupci OS + 1 zástupce vodních sk. = celkem 30 (ideové řízení)
Výkonná rada Junáka	starosta = statutární orgán - jmenován Náčelnictvem + místostarosta + 5-9 zpravodajů (praktické řízení)
Ústřední revizní komise Junáka Rozhodčí a smírčí rada Junáka	7 členů - volena sněmem (kontrola hospodaření) 5 členů - volena sněmem (řešení sporů, výklad Stanov)
VOJ Junák - pražský kraj A.B.S. + 13 dalších krajů	
Sněm Krajská Rada Předseda Revizní komise	volení čl. + zástupci okresů = statutární orgán 3 členové - volena sněmem
Junák - okres Praha 4	
Sněm Okresní Rada Předseda Revizní komise	volení čl. + zástupci středisek = statutární orgán 3 členové - volena sněmem
ZOJ Junák - středisko HVĚZDA Praha 4	
Sněm Středisková Rada	delegáti = všichni činovníci stř. vedoucí stř. + zástupce vedoucího stř. + vedoucí oddílů + volení členové
Vedoucí střediska Revizní komise	volen sněmem = statutární orgán 2+ členové - volena sněmem
+spec. funkce	inventarizační komise, správce kluboven, ...
výchovné jednotky = oddíly <i>nemají právní subjektivitu; jmenován vedoucím stř. (event. stř. radou)</i>	
vedoucí oddílu	

5. SMĚRNICE PRO IDENTIFIKACI JEDNOTEK

- a) plný název:** Junák - svaz skautů a skautek ČR, %druh jednotky% %název jednotky%
 (u středisek : %místo%)
 např.: **Junák - svaz skautů a skautek ČR, středisko HVĚZDA Praha 4**
- b) zkrácený název:** **Junák - středisko HVĚZDA Praha 4**

6. ORGÁNY Junáka

a) orgány Junáka (jako celku -- "ústřední orgány", "ústředí")

Nejvyšším orgánem Junáka je **Valný sněm Junáka**.

- koná se každé 3 1/2 roky a rozhoduje o nejdůležitějších otázkách organizace
- jedině Valný sněm může schvalovat nebo měnit Stanovy a rozhodnout o zániku Junáka
- Valného sněmu Junáka se vždy účastní okolo 500 delegátů, kteří reprezentují všechny části ČR a jejichž početní zastoupení je proporcionální vzhledem k počtu členů Junáka v jednotlivých junáckých okresech

Dalšími ústředními orgány Junáka jsou:

- **Náčelnictvo Junáka (NJ)** v čele s náčelní dívčího kmene a náčelníkem chlapeckého kmene – schvaluje základní vnitřní předpisy (řády), určuje strategii hnutí, má podobnou úlohu jako parlament. NJ má celkem 31 členů; 14 z nich volí Valný sněm Junáka, dalších 14 tvoří zástupci jednotlivých junáckých krajů (1 zástupce za každý kraj), + náčelní(k) a místonáčelní(k) OS a kapitán vodních skautů
- **Výkonná rada Junáka (VRJ)** v čele se starostou – řídí operativní záležitosti, je hybnou silou organizace, má podobnou úlohu jako vláda. Starosta je do funkce jmenován Náčelnictvem Junáka, jeho jmenováním se ujímá činnosti i starostou navržená rada. Starosta je statutárním orgánem Junáka.
- **Ústřední revizní komise Junáka (ÚRKJ)** – nezávislý kontrolní orgán, který dohlíží na hospodaření Junáka a má právo kontrolovat i jakoukoliv organizační jednotku. Členové ÚRKJ jsou do funkce voleni Valným sněmem Junáka.
- **Rozhodčí a smírčí rada Junáka (RSRJ)** – "skautský soud", nezávislý orgán, který řeší zásadní spory v organizaci, dohlíží na to, aby vnitřní předpisy Junáka nebyly v rozporu s právními předpisy ČR a který má právo činit výklad Stanov, přezkoumává vyloučení dospělého člena a zrušení OJ. Členové RSRJ jsou do funkce voleni Valným sněmem Junáka.

b) orgány VOJ (okresů a krajů)

- *vyššími organizačními jednotkami se rozumí junácké kraje a junácké okresy*
- **sněm** - nejvyšší orgán = krajský resp. okresní sněm konající se jednou za 3 roky
- **rada** - mezi sněmy řídí jednotku Krajská rada Junáka (KRJ) resp. Okresní rada Junáka (ORJ)
- **předseda rady** - statutárním orgánem je vždy předseda KRJ / ORJ
- **revizní komise** - kontrolní orgán, který dohlíží na hospodaření (nepodléhá výše uvedeným orgánům)

7. ORGÁNY a FUNKCE ve STŘEDISKU

orgány střediska

- **sněm** - nejvyšší orgán = střediskový sněm se koná jednou za 3 roky
  - volba členů rady | vedoucího + zástupce vedoucího střediska | revizní komise
  - ideová - dlouhodobá rozhodnutí
  - delegátem sněmu je každý činovník (člověk, který dovršil 18 let a je ustanoven nebo zvolen do nějaké stálé funkce).
- **rada** - v období mezi sněmy řídí jednotku středisková rada
  - má pravomoc ve všech interních věcech střediska
  - výlučnou pravomoc má při +schválení rozpočtu a výše příspěvků +schvalování táborů
  - schválit návrh vedoucího střediska na jmenování zpravodajů
- **vedoucí střediska** + zástupce vedoucího střediska = statutární orgán střediska
- **revizní komise** - kontrolní orgán, který dohlíží na hospodaření (nepodléhá jiným orgánům)

Vedoucí střediska	P	volen sněmem	STŘEDISKOVÁ
Zástupce vedoucího střediska	P	volen sněmem	
Volný člen rady	N	volen sněmem	RADA
Vedoucí oddílu	P	jmenován vedoucím stř.	
Zpravodajové pro XY, tajemník, ...	N	jmenování vedoucím stř.	
2+ Členové RK	P	voleni sněmem	REVIZNÍ KOMISE

funkce: P = povinná / N - nepovinná

8. STATUTÁRNÍ ORGÁN (Stanovy , Organizační řád Junáka)

- a) **starosta** - pro celý Junák
- b) **předseda krajské / okresní rady Junáka** u junáckého kraje / okresu
- c) **vedoucí střediska** (respektive kapitán přístavu) u základní organizační jednotky

- Statutární orgán OJ jedná jménem OJ navenek a za své jednání nese plnou právní odpovědnost.
- Statutární orgán OJ rozhoduje ve všech věcech OJ, které nejsou závaznými předpisy Junáka určeny do kompetence jiného orgánu a které si rada ani sněm OJ nevyhradily
- Statutární orgán OJ je zodpovědný za všechny oblasti fungování OJ (když věc není zajištěna jinak, je odpovědností statutárního orgánu zajistit plnění všech povinností jednotky dle práva i vnitř.předpisů)

- Statutární orgán smí písemně zmocnit další činovníky nebo orgány Junáka, případně jiné fyzické či právnické osoby k jednání jménem organizační jednotky. = pověření & plná moc
Statutární orgán pak nese odpovědnost za právní úkony, které byly dle zmocnění provedeny.

- Právní úkony, které statutární orgán učiní v rozporu s pro něj závazným řídicím aktem, jsou platné. Statutární orgán je pak odpovědný za právní důsledky a odpovídá za škodu, která tím jednotce vznikla.

- Statutární orgán není odpovědný za škodu způsobenou tím, že učinil právní úkon, jehož provedení mu bylo uloženo pro něj závazným řídicím aktem, pokud tento úkon nebyl v rozporu s právními předpisy.

- Statutární orgán ZOJ je oprávněn jmenovat a odvolávat vedoucí oddílů - pokud si tuto kompetenci nevyhradila rada ZOJ, nebo jí tuto pravomoc nevyhradí snem ZOJ.

- Statutární orgán ZOJ je oprávněn jmenovat se souhlasem rady ZOJ zpravodaje (odvolává bez souhlasu rady ZOJ)

Zástupce statutárního orgánu OJ vykonává v nepřítomnosti statutárního orgánu jeho práva a povinnosti.

9. Vnitřní předpisy Junáka

Junák svůj systém vnitřních předpisů. Tyto vnitřní předpisy jsou závazné pro každého člena Junáka.

I mezi skautskými předpisy existuje určitá hierarchie. Nejvyšším vnitřním předpisem jsou **Stanovy Junáka – svazu skautů a skautek ČR** (dále jen Stanovy).

- **usnesení Valného sněmu Junáka** – jak již název napovídá, tato usnesení přijímá výhradně Valný sněm. Jedná se o jednorázové předpisy.
- **řády** Junáka – řády jsou dlouhodobě platné dokumenty, které navazují na Stanovy a které koncepčně zpracovávají vždy určitou oblast. Mají obecnou závaznost a určují hlavní úkoly, práva a povinnosti členů, jednotek a orgánů Junáka. Řády vydává Náčelnictvo Junáka.
- **směrnice** Junáka – směrnice nejčastěji rozpracovávají některou pasáž řádu. Většinou jsou zavazující pro určitou skupinu lidí (např. pro hospodáře, statutární orgány apod.). Vydávání směrnic spadá do kompetencí Výkonné rady Junáka.
- **pokyny** – jsou to prováděcí předpisy ke směrnicím, které určují konkrétní pravidla a postupy. Vydávání pokynů spadá do kompetence jednotlivých zpravodajů VRJ. Zpravodaj VRJ může rovněž vydat jednorázový akt – říká se mu znovu rozhodnutí.
- **předpisy a rozhodnutí orgánů organizačních jednotek** – vydat předpis může teoreticky každý organizační stupeň Junáka, čili klidně i středisko prostřednictvím střediskové rady. Nebývá to však běžné. Častěji se můžeme setkat snad jedině s jednacími řády Krajských rad Junáka.

Pro vnitřní předpisy Junáka platí podobná analogie jako u právních norem – nižší předpis nesmí být v rozporu s vyšším. To znamená, že pokyn nemůže odporovat směrnici, směrnice řádu apod.

důležité předpisy :

Organizační řád
Volební řád
Disciplinární řád
Hospodářský řád

Revizní řád
Řád pro vzdělávání a výchovu činovníků
Řád o skautských vyznamenáních - Krojový řád -
... ..

--- všechny předpisy lze nalézt na <http://www.skaut.cz/dokumenty/>

10. POVINNOSTI VEDOUcíHO (VÚDCE) ODDíLU

(Organizační řád Junáka)

Poslání - Vést a vychovávat mládež v duchu Skautského zákona dle metod skautské výchovy na úrovni oddílu.

Klíčové oblasti -

Výchova činovníků – zástupců a nástupců
Výchova rádců
Výchova ostatních členů
Plánování činnosti
Velké akce
Vedení oddílových rad
Klubovna a Oddílová pokladna a Svěřený majetek
Tábořiště

Pravomoci:

Oddílový vedoucí je oprávněn:

1. Jménem střediska přijímat nové členy do oddílu
2. Rozhodovat o ukončení činnosti mladších členů v oddílu
3. Navrhovat své zástupce na jmenování či odvolání vůdci střediska
4. Ke všem věcem, ke kterým jsou tímto, nebo jinými předpisy oprávněni členové střediskové rady
5. Jmenovat a odvolávat rádce a ostatní funkcionáře oddílu
6. Udělovat pochvaly i tresty mladším členům oddílu v rozsahu své pravomoci
7. Navrhovat pochvaly i tresty dospělým členům oddílu vůdci střediska

Povinnosti:

Oddílový vedoucí je zejména povinen:

1. Zpracovávat plán činnosti dle dispozic vůdce střediska, případně příslušného VZ střediska
2. Řídit oddílové rady
3. Osobně oddíl řídit i organizovat činnost svých zástupců, oddílových rádců i rádců družin
4. Dbát, aby mladší členové oddílu složili ve stanovené lhůtě nováčkovskou zkoušku a slib a dále plnili stupně zdatnosti.
5. Působit na členy oddílu, aby dle svých zájmů skládali odborné zkoušky, doporučovat je příslušným instruktorům. Vést výchovnou evidenci o členech oddílu.
6. Zajistit provádění pravidelného bodování a hodnocení docházky
7. Znat jméno, přezdívkou, věk, služební stáří, profesi (u mladších členů druh školy a třídu) úspěchy i neúspěchy jak v profesi (ve škole) tak v oddílu každého člena oddílu
8. Snažit se znát vlastnosti členů oddílu, jejich vlohy, talent i nedostatky a omezení
9. Vědět o vážných zdravotních omezeních každého člena (alergici, astmatici..) a znát způsob léčby, zajistit příslušné léky na každé větší akci
10. Vybírat rádce, podrádce, oddílové rádce i zástupce a připravovat je na jejich funkce
11. Kontrolovat znalosti a praktické návyky zástupců, oddílových rádců i rádců (a podrádců)
12. Dbát na dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel, zvláštní pozornost věnovat práci s nástroji
13. Pravidelně kontrolovat obsah oddílové, klubovní (případně družinové) lékárničky a zajistit, aby každá akce oddílu či družiny byla i zdravotně zabezpečena
14. Znat pravidla používání, ukládání, ošetřování a udržování materiálu a osobně kontrolovat jeho úplnost a stav (fyzická inventarizace) nejméně 2 x ročně
15. Kontrolovat přípravu materiálu před každou výpravou jakož i jeho úplnost a stav po ní
16. Dbát na údržbu a provoz klubovny, na udržování čistoty jakož i na zabezpečení požární ochrany
17. Vést stanovenou evidenci oddílu, vždy přesně znát počty členů oddílu i družin (na akcích)
18. Zajistit registraci oddílu i jednotlivců – členů oddílu mladších i dospělých ve stanovených termínech.
19. Řídit hospodaření oddílu v souladu s předpisy a pokyny vůdce střediska

Kvalifikace:

Vedoucí oddílu je povinen mít složenou vůdcovskou zkoušku. Nemá-li činovník při ustavení do funkce VZk, je povinen ji do 1 roku získat

Omezení:

Činovník nemůže působit v jakékoli funkci ve více oddílech současně.
Oddílový vedoucí bez vůdcovské zkoušky není oprávněn vést tábor či jakoukoli jinou velkou akci Junáka.
(velká akce - dle Hospodářského řádu = předpokládané výdaje vyšší než 10 000,- Kč nebo delší než 6 dní)

pro čekatele - pomocného vedoucího platí přiměřeně ...

11. ČEKATEL

(dle Řádu pro vzdělávání činovníků)

Čekatelská zkouška

- poskytuje kvalifikaci ke spoluúčasti na vedení oddílu nebo
- k vedení jednotlivé krátkodobé akce se souhlasem a podle pokynů vůdce ČZ
- není postačující kvalifikací k samostatnému vedení oddílu nebo tábora

Absolventi ČZ jsou oprávněni používat příslušné krojové označení.

Uchazeči čekatelské zkoušky musí splňovat následující podmínky:

- věk nejméně 15 let,
- souhlas vůdce střediska a vyjádření vůdce výchovné jednotky, ve které je uchazeč registrován,
- vyjádření lékaře o zdravotní způsobilosti pro práci s dětmi
- čestné prohlášení o bezúhonnosti (čistý trestní rejstřík, není evidován z důvodu drogové závislosti atd.),
- znalosti skautské stezky přiměřené věku, nejméně však v rozsahu I. stupně (potvrzuje vůdce oddílu).

12. POKYN K TÁBORŮM (pokyn starosty Junáka)

(výťah)

Účastníci a vedení tábora

(5) Každý účastník tábora mladší 18 let musí odevzdat **příhlášku na tábor**, která musí obsahovat údaje o táboře (místo, termín, účastnický poplatek), údaje o pořadateli tábora (název střediska, IČO, adresa sídla), údaje o dítěti (jméno, adresa, rodné číslo), údaje o rodičích (jméno, adresa) a souhlas (podpis) rodičů s účastí dítěte na táboře.

(6) Účastníci tábora s 30 a více dětmi do 15 let (zotavovací akce) musí doložit následující dokumenty:

- Posudek o zdravotní způsobilosti dítěte** k účasti na zotavovací akci a škole v přírodě (vyplňuje praktický lékař, má platnost 12 měsíců, je možné využít jej i na ostatní akce)
- Prohlášení o bezinfekčnosti** (má stanovený obsah dle zákona, vyplňuje se max. jeden den před odjezdem)

(8) **Vedení tábora** schvaluje středisková rada v následujícím složení (s uvedenou min. kvalifikací):

- vůdce tábora (vůdcovská zkouška)
- zástupce vůdce tábora (min. čekatelská zkouška, doporučujeme vůdcovskou zkoušku)
- zdravotník (kvalifikace „skautský zdravotník zotavovacích akcí“)
- hospodář

(9) Osoby podílející se na vedení tábora musí doložit splnění požadavků následujícími dokumenty:

- Posudek o zdravotní způsobilosti pro práci s dětmi – tzv. „papír na hlavu“, musí jej mít všechny osoby pracující na táboře samostatně s dětmi. Vystavuje jej praktický lékař, potvrzení má platnost 1 rok.
- Potravinářský průkaz, v němž praktický lékař osvědčí zdravotní způsobilost k činnostem epidemiologicky závažným. Musí jej mít všechny osoby podílející se na přípravě stravy.
- Vůdcovský dekret splňující podmínky pro "osvědčení hlavního vedoucího" dle podmínek MŠMT. Musí jej mít vůdce tábora.
- Zdravotnický dekret dokládající absolvování kursu první pomoci se zaměřením na zdravotnickou činnost na táboře v rozsahu dle vyhlášky č. 106/2001 Sb. ve znění její novely č. 148/2004 Sb.

Povolení a ohlašování tábora

(10) Pro konání tábora je nutné získat následující povolení:

- Povolení majitele tábořiště (doklad opravňující k využití pozemku, např. nájemní smlouva apod.) v případě, že tábořiště není v majetku pořadatele tábora,
- Povolení orgánu ochrany přírody (většinou odboru životního prostředí orgánu státní správy nadřazeného obecnímu úřadu, např. Referát životního prostředí městského úřadu) v případě, že se tábořiště nachází na území se zvýšeným stupněm ochrany ...
- Povolení ke vjezdu na lesní pozemky (v případě nutnosti vjíždění motorových vozidel do lesů, do kterých není povolen vjezd). Vydává je vlastník lesa, příp. příslušný orgán státní správy lesů.
- Zajištění péče praktického lékaře dostupného v místě konání (odst. 1e § 11 zákona 258/2000 Sb.), netýká se putovních akcí a táborů s méně jak 30 účastníky do 15 let.
- Schválení tábora pořadatelem (viz kapitola 7 - Schválení tábora)

(11) Konání tábora je nutné ohlásit:

- a) orgánu státní správy lesů, pokud se tábořiště nachází na lesním pozemku nebo je okolní les při konání tábora výrazně využíván (odst. 5 § 20 lesního zákona), podává se min. 30 dní předem,
- b) krajské hygienické stanici v případě tábora s 30 a více účastníky do 15 let, oznamuje se termín a místo konání tábora, počet dětí na akci, způsob zabezpečení akce pitnou vodou, způsob zajištění stravování účastníků a rozbor vody, který není starší jak 3 měsíce (odst. 3, 4 § 8 zákona 258/2000 Sb.),
- c) obecnímu úřadu zejména kvůli kontaktu pro případné živelné pohromy (povodeň, požár...), příp. kvůli domluvě likvidace odpadů (záleží na konkrétní obci).

Schválení tábora (interní - v Junáku)

(24) **Středisková rada:**

- a) zkontroluje splnění nebo reálnost splnění všech podmínek pro konání tábora daných zákonem a tímto pokynem (zajištění tábořiště a vybavení, povolení a ohlášení konání tábora, zajištění hygienických podmínek, personální zabezpečení...),
- b) zkontroluje dostatečnou kvalifikaci vůdce tábora a táborového zdravotníka,
- c) posoudí rozpočet připravený vedením tábora a projednaný s hospodářem střediska,
- d) zkontroluje formální a věcnou správnost vyplněných hlášení.

(25) Podle výsledků výše uvedených bodů středisková rada schvaluje pořádání tábora, jeho rozpočet a jmenuje vůdce tábora

(26) **Okresní rada** může konání tábora zamítnout z důvodu nedostatečného zajištění tábora

(27) Pořadatel tábora a členové okresní rady, příp. jimi pověřeni činovníci, jsou oprávněni provádět **kontroly během konání tábora**. V případě vážného porušení hygienických nebo bezpečnostních opatření může pořadatel nařídit ukončení tábora.

- Související předpisy

- a. Vyhláška 106/2001 Sb. o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti
- b. Zákon 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví (vybrané paragrafy, aktuální znění)
- c. Směrnice ke zdravotnickému zabezpečení zotavovacích akcí Junáka
- d. Zákon 289/1995 Sb. o lesích (lesní zákon)
- e. Pokyn 2006/02 ke zdravotnickém „rozdílovém školení“

- Problematiku povolení a ohlašování konání tábora řeší zejména tyto zákony:

- a) 289/1995 Sb. o lesích (lesní zákon)
- b) 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví
- c) 114/1992 Sb. o ochraně přírody

-----

13. PLÁNOVÁNÍ

- každý **plán**, pokud má být dobrý, by měl obsahovat nějaké **obecné cíle**, čeho chci tou akcí u dětí / v oddíle dosáhnout... (aby byli odvážnými občany, dobrými kamarády, aby se uměli zařít v přírodě atd.)

- takové cíle jistě pro činnost oddílu máme (i když občas ne výslovně dané), důležité je vybrat pro akci několik vhodných cílů (pozor: dobrý občan je možná už moc vzdálený cíl...viz dále)

- ty obecné cíle akce je třeba rozpracovat do **konkrétních = dílčích cílů**, jejichž splnění by mělo být měřitelné (chování v přírodě tedy rozpracuju např. do : děti budou umět používat sedák, znát techniku slaňování a jištění, znát základní pravidla bezpečnosti na skálách atd..

///nebo dobří kamarádi rozpracuju : mladší kluci se nebudou starších bát, alespoň jednou za výpravu každý starší kluk přirozeně pomůže mladšímu, každý člen se vždy rozdělí o mlsání..., nikdo nebude příliš protestovat, když vyjde na nějakou činnost s kýmkoliv jiným do dvojice apod.

- jak vidno, čím vzdálenější je obecný cíl, tím těžší je rozpracovat ho do měřitelných cílů)

- samozřejmě většinou ten obecný cíl naplním jen částečně, tzn. obecný cíl "umět se chovat v přírodě" určitě obsahuje víc, než jen umět slaňovat - důležité je vybrat si pro danou akci přiměřený počet/rozsah konkrétních cílů... je dobré volit méně dobře zvládnutelných a dobře měřitelných cílů, než mnoho neurčitých

- u konkrétních cílů musí být poznat, že jsme je splnili - po akci by mělo být možné (třeba i s odstupem, aby se výsledky projevily) zjistit objektivně, zda se konkrétního cíle dosáhlo (když 14 dní po trojdence nechám děti, ať ukážou a vysvětlí, jak se slaňuje třeba na naší horolezecký stěně - bude jasně vidět, zda se věc povedla...) - **konkrétní cíle zkrátka musí být měřitelné** (je třeba je definovat tak, aby se splnění daného cíle dalo měřit...)

- konkrétní cíle se pak musí dát přetransformovat do "**akcí**" "**činností**", které k jejich splnění vedou - např. cíl "naučit se slaňovat" se dá provést akcí "výklad pravidel slaňování", "návčik použití sedáku a práce s lanem", "slaňování na XY místě v terénu"

- z hromady akcí, které mohou vést k cíli, je třeba vybrat realizovatelné a sestavit z nich **harmonogram** (např: 8:05 sraz u vlaku/10:12 nástup na konečné vlaku/10:20-12:00 pochod na xy místo/12:00 - 13:00 hra s šifrou a návčikem práce s lanem a sedákem/ atd.

- pro každou akci má být stanovena **jedna konkrétní zodpovědná osoba** -ta akci řídí a je za ni zodpovědná, někdo by měl akce připravit (materiál, ubytování, jídlo, zjistit vlak, atd. - to jsou "**úkoly**" a před akcí je třeba je někomu přidělit - dobrý vůdce věci organizuje, ale netopí se ve vlastní práci (té je vždy víc než zvládne)

- při vytváření konkrétních cílů a vymýšlení akcí a tvorbě harmonogramu musíme brát v úvahu různé **vnější a vnitřní limity** a naopak **silné stránky** ((ne)umím dobře slaňovat - (ne)máme lano - (ne)známe chalupu v Labských pískovcích - je nás málo/dost vedoucích na tak nebezpečnou činnost...)

- je zjevné, že kromě speciálních cílů akce jsou tu i implicitní="schované" cíle (neumřít hladu, prostě se potkat a pobavit, ...) - když budeš dělat harmonogram, narazíš na celou řadu takových ,

- musíme vždy předvídat i nepříznivý vývoj (špatné počasí, ujede vlak, někdo si něco udělá...) a mít aspoň na ty nejkritičtější a na ty nejpravděpodobnější **krizovou variantu/plán-B** (je potřeba přemýšlet o variantě špatného počasí a pádu ze skály, ale není asi třeba plánovat, co uděláme, když na nás spadne letadlo - často se to nestává a napláňovat se to nedá ...)

- u všech "akcí" a činností v harmonogramu by mělo být možné **položít si otázku "co tím sleduju? který cíl plním?"** - když zjistíš, že nevíš, chce to buď akci vyškrtnout ((v oddíle se podle mé zkušenosti často dělá fůra věcí jen z tradice, či pro zabít čas...)), druhá varianta je pojmenovat a do plánu zahrnout nějaký nový cíl, který se tou akcí sleduje

- samozřejmě každý plán obsahuje i dílčí plány dílčích činností (tj. buď časového nebo logického oddělitelného úseku celého podniku), obdobně lze řešit i takové **dílčí plány** (např. **rozpočet**, **jídelníček** apod.); naopak existují i obecnější plány např. měl by existovat takový **plán celoroční činnosti celého oddílu** - byt' asi konkrétní úkoly v takovém plánu nebudou detailně rozpracované, může to být třeba "provést s dětmi alespoň 3x za jarní měsíce návčik horolezeckých technik" - náš plán trojdenky bude pak na celoroční plán nějak napojen - z hlediska plánování je třeba si vymezit co chci plánovat a na nadřazené a naopak i dílčí plány už nejlépe odkázat.

14. KORESPONDENCE - VZOROVÝ DOPIS

Takto vypadá vzorový oficiální dopis -
Ukazuje správné zarovnání, umístění adres, datumu, podpisu, razítka atd. >>

Junák – svaz skautů a skautek ČR
středisko KOTVA Vičany
Šikmá 3
345 67 Vičany

Jan Vydra – LODNÍ POTŘEBY
Přístavní 5
321 11 Kaplice

Vičany, 15.10.2005

Smlouva o nájmu plavidel ze dne 10. 8. 2005 – nemožnost plnění

Vážený pane Vydro,

obracíme se na Vás ve věci smlouvy o nájmu plavidel, která byla mezi Vámi a našim střediskem uzavřena dne 10. 9. 2005.

Vzhledem k událostem posledních dnů (II. stupeň povodňové pohotovosti stále trvá) jste nám čluny ve sjednaném čase na sjednaném místě nepředal. Vaši smluvní povinnost jste tak – zcela pochopitelně – nesplnil a ani pro nás by Vaše plnění nemělo význam.

Ačkoliv ve smlouvě na tento případ nebylo pamatováno, domníváme se, že v souladu s § 575 a § 560 občanského zákoníku Vaše i naše povinnost v důsledku objektivních okolností zanikla (jednalo se o povinnosti vzájemné a pozdější plnění nemá význam).

S ohledem na výše uvedené jsme Vám ani neproplatili fakturu č. 132/05 Vámi vystavenou dne 6. 10. 2005. Navrhujeme Vám tímto, abyste nám vystavil dobropis na částku odpovídající částce fakturované, tj. 4 000,- Kč, s tím, že záležitost by tak byla uzavřena.

Prosíme o Vaši brzkou reakci, popř. i jiný návrh, jak situaci řešit.

V naději na další – již snad šťastnější – spolupráci zůstáváme s pozdravem

Jan Bobřík
Jan Bobřík
vůdce střediska

TEL: 222 333 444 FAX: 222 333 445 EML: kancelar@kotva.cz

